

Др. Никола Павићевић: Буавице на Црногорском Кршу

Ових дана изашла је из штампе књига Др. Николе Павићевића „Буавице“ на црногорском кршу у издању Пољопривредно-шумарске коморе Црне Горе.

Ова књига претставља одбрањену докторску дисертацију аутора. У њој се третира једна посебна и врло распрострањена врста планинских црница у подручју крчњачких планина Црне Горе.

У уводном дијелу говори се о изучавању планинских земљишта у другим земљама крајем прошлог и почетком овог вијека. Затим се истиче теоретски значај изучавања вертикалне зоналности планинских земљишта које још увијек није довољно разрађено ни у нашој ни у свјетској педолошкој литератури. Аутор даље наглашава велики практични значај проучавања планинских земљишта у земљама које имају као и наша претежно планински карактер.

За област свога проучавања писац узима планински предио Црне Горе између потолине Скадарског Језера, Јадранског Мора, Херцеговине и ријека Таре и Мораче. У својој књизи он најприје излаже рељефске, геолошке и геоморфолошке особине терена, објашњавајући њихов утицај на распрострањеност и постанак земљишта типа буавице. Затим дијели истраживану област на подручје љутог староцрногорског крша са врло израженим облицима карста и подручје умјереног карста око Дурмитора са знатно блажим облицима рељефа. У првом подручју буавице су локализоване на вртаче, крашка поља и мање заравни док су у реону високих планина буа-

вице типичније и много више распрострањене.

Аутор даље анализира остале основне факторе педогенезе на кршу, као што су клима, вегетација, хидрографија и ерозија и објашњава њихов утицај на постанак буавице као посебне врсте планинских црница.

На основу обичног теренског и аналитичког рада, писац долази до закључка да се у области црногорског крша јављају три основна педогенетска процеса којима одговарају три посебна типа земљишта и то: црвенице, рудоцрвенкасто земљиште и буавица. У даљем излагању износи се постанак и распрострањеност буавица, њихове морфолошке, физичке, хемиске и биолошке особине. У посебним поглављима обрађено је „оглињавање“ буавица као карактеристични процес на кршу и проблем плодности тј. пољопривредне вриједности наших буавица.

Издавањем књиге „Буавице“ на црногорском кршу, наша педолошка литература добила је још једно значајно дјело из врло оскудне литературе о планинским земљиштима. Истовремено и наша пољопривредна пракса добија солидну научну подлогу о једном типу површине у области динарског крша, због чега овај рад има несумњиво и велики практични значај. Отуда је и разумљиво што ће излажење ове књиге бити подједнако добро примљено и код стручњака који се баве проучавањем земљишта, и код свих оних који се у било којем виду баве пољопривредом и шумарством.

инг. Д. Пејовић